

Доброта, вигадливість, рішучість Сашка, його здатність на самостійні вчинки (за повістю М. Вінграновського "Сіроманець")

Урок №3

Тема. Доброта, вигадливість, рішучість Сашка, його здатність на самостійні вчинки (за повістю М. Вінграновського "Сіроманець").

Мета:

- удосконалювати навички роботи з текстом, уміння переказувати окремі епізоди, уміння аналізувати образи художнього твору, формувати вміння й навички складати план характеристики персонажа художнього твору та аналізувати образ за планом;
- розвивати навички характеризування героїв за планом, висловлення власної оцінки їхніх дій та вчинків, вміння виділяти в тексті й пояснювати найбільш вражаючі моменти, давати власну оцінку зображуваному, міркувати про великий світ природи і людини в ньому, про добро і зло, любов і милосердя; уміння зв'язно й послідовно висловлювати власні думки;
- виховувати духовні цінності особистості, любов до тварин, бережне ставлення до природи.

Тип уроку: урок вивчення та аналізу художнього твору (за
Обладнання: слайдова презентація

В.І. Шуляром)

Хід уроку:

I. Організаційний момент

(привітання, налаштування учнів на співпрацю)

II Перевірка домашнього завдання

Творче завдання (учні зачитують власне завершення твору)

III Визначення теми та мети уроку. Мотивація навчальної діяльності.

Кажуть, що діти й тварини добре розуміють один одного. Мабуть, тому, що дитина має світлу, чисту, нехитру душу. Сашко, головний герой повісті М. Вінграновського, усім серцем сприйняв скрутне становище Сіроманця, поставив його в один ряд зі старими людьми, які потребують допомоги, незрячими, що їх треба лікувати в найкращих клініках, у знаменитих лікарів. І дав урок моральності та гуманності дорослим, що прагнуть задовольнити власні амбіції та не шкодують зусиль для здійснення своїх злостивих замірів. Про це й піде мова на сьогоднішньому уроці.

Тема уроку. Доброта, вигадливість, рішучість Сашка, його здатність на самостійні вчинки (за повістю М. Вінграновського "Сіроманець")

На уроці ми повинні:

Знати	Уміти
Основні риси характеру Сашка	Працювати з текстом
Ідейно-художній зміст повісті "Сіроманець"	Переказувати епізоди, які допомагають розкрити образ Сашка
	Давати власну оцінку зображуваному
	Складати план характеристики персонажа
	Міркувати про великий світ природи і людини в ньому, про добро і зло, любов і милосердя
Цінувати	
Загальнолюдські моральні та духовні якості	
Гуманне ставлення людини до тварини	

IV Сприйняття та усвідомлення навчального матеріалу в процесі виконання практичних завдань.

1. Бесіда за змістом твору

- 1) Хто такий Сашко, його вік, де він живе?
- 2) Хто його батьки, як вони ставляться до нього?
- 3) Чим він займається, як вчиться, що вміє робити?
- 4) Як хлопець ставиться до Сіроманця, чому, що для нього зробив?
- 5) Які риси характеру притаманні Сашкові, у чому вони виявляються?
- 6) Чи має хлопчик мрію, яку саме?
- 7) Чим Сашко відрізняється від багатьох сучасних школярів?

2. Складання цитатної характеристики Сашка

Цитата з твору	Риса характеру
"Сашко пройшов ліс, вийшов у поле, як почув стрекотіння вертольота: півколом, низенько над лісом він летів на Сашка. Сашко чи злякався, чи що, але сів на землю і прикрився портфелем"	Цілеспрямованість
"Раптом Сашко відчув, що хтось дивиться йому в спину: за дубом хтось стояв! - Піти глянути, чи не йти?.. – завагався Сашко. Але вирішив: - Чого це я стану його боятися? Піду гляну"	Сміливість
"Сашко вибрав підходящу для Сіроманця нору, розчистив її трохи лопатою, нарвав пирію, настелив, ліг сам"	Турбота
"Одного дня Сашко відкрив, що Сіроманець сліпий"	Спостережливість
"Так от ти який лизунчик, а ще Сіроманець, - сказав Сашко і погладив Сіроманцеві шию, почухав під горлом"	Чуйність
"Сашко став на коліна, почав обмацувати темінь, наткнувся добряче лобом на ковадло, і вже Сіроманець щімко задихав Сашкові в обличчя. Сашко обійняв обома руками вовка за шию"	Готовність усупереч усьому надати допомогу, врятувати
"Це ж нечесно – він один, а їх онде скільки".	Відчуття несправедливості, смуток через поведінку дорослих
"Так він живий і йому треба жити"	Любов до тварин, розсудливість
"Ти і не подумав тікати, бо ти у мене розумний, вовчику. Пиріжка з печінкою хочеш"	Співчутливий, турботливий
"засунув шапку у кишеню", "скинув на сніг кожушину", "махнув однією ногою, другою, валянки попадали біля кожушка в сніг"	Спритний, витривалий
"Я з тобою, я тебе не покину і не віддам нікому"	Турботливий, добрий, вірний друг
"До школи була і дорога, нею ходили всі, хто хотів, а Сашко ходив стежиною, лісом"	Любить ліс і все, що в ньому

3. Фізкультхвилинка "Гімнастика Сіроманця"

Сіроманець лиш проснувся
І до сонця потягнувся (піднімання рук).
А побачив бадилинку,
То нагнувся на хвилинку (нахили вниз).
Восени будяк розцвів,
Вовк від подиву присів (присідання).
Любить вовк Сашка стрічати
І від радості стрибати (стрибки).

4. Бесіда-міркування "Моє ставлення до вчинків Сашка"

- Чи здатний Сашко на самостійні вчинки у відстоюванні своєї позиції?
- У чому виявляється самостійність Сашка?
- Як би ставився хлопчик до вовка – справжнього хижака?
- Чому хлопчик захищає вовка та допомагає йому?

5. Складання плану до характеристики Сашка

1. Сашко – головний герой повісті Миколи Вінграновського "Сіроманець".
2. Хлопчик – допитливий, старанний учень.
3. Основні риси характеру Сашка:
 - любов до природи;
 - спостережливість;
 - співчутливий та турботливий;
 - розсудливий та сміливий;
 - відчуття несправедливості, смуток через поведінку дорослих.
4. Мрія хлопчика.
5. Моє ставлення до Сашка

6. Робота над усним твором-характеристикою Сашка за планом

7. Самостійна робота

- Високий рівень (складання сенкану про Сашка).
Сашко.

Турботливий, людяний.

Оберігає, захищає, допомагає.

Виступає проти знищення вовка.

Гуманна людина

Для середнього рівня – заповнити анкетні дані про Сашка:

- ім'я, вік, основне заняття;
- батьки;
- захоплення;
- характер;
- вчинки.

V. Підсумок уроку

1. Мікрофон "Мої враження від повісті "Сіроманець"?
2. Чи вдалося виконати завдання уроку?
3. Оцінювання

VI. Домашнє завдання:

1. Написати твір-характеристику Сашка на основі складеного плану.